

Vlaanderen
is landbouw & visserij

IPM richtlijnen Checklist juli 2019

**DEPARTEMENT
LANDBOUW & VISSERIJ**

WWW.VLAANDEREN.BE/LANDBOUW

3.07.2019

pagina 2 van 34

INHOUD

1	Checklist IPM akkerbouw, ruwvoedergewassen, groenten in openlucht, glas-groenten en fruitteelt	4
1.1	Bijlage 1: Maatregelen ter bevordering van nuttige organismen, biodiversiteit en ecologische structuren	9
1.2	Bijlage 2: Maatregelen ter voorkoming van bodemerosie	10
1.2.1	Beschrijving van de pakketten	11
1.3	Bijlage 3: Hygiënemaatregelen ter voorkoming van de verspreiding van schadelijke organismen	13
1.4	bijlage 4 : Maatregelen om het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen te verduurzamen	13
1.5	bijlage 5 : Monitoren van ziekten en plagen	17
1.6	BIJLAGE 6 :Keuze van de bestrijdingsmethoden	17
2	checklist ipm sierteelt.....	18
3	lijst driftreducerende doppen voor NEERWAARTSE BESPUITINGEN (bijvoorbeeld veldspuiten)....	25
4	Lijst driftreducerende doppen voor niet-neerwaartse bespuitingen (bijvoorbeeld boomgaardspuiten)	30

////////////////////////////////////

1 CHECKLIST IPM AKKERBOUW, RUWVOEDERGEWASSEN, GROENTEN IN OPENLUCHT, GLAS-GROENTEN EN FRUITTEELT

- 1 (=A): major 100 % conform
2 (=B): minor: 70 % conform
3 (=C): aanbeveling
nvt= niet van toepassing

		Akker- bouw	Ruwvoeder, uitz. maïs, voeder- bieten	Groenten openlucht	Glas- groenten	Fruit
1. Preventie van schadelijke organismen						
1.1	Biodiversiteit en ecologische structuren: min. 2 maatregelen uit bijlage 1 toepassen.	2	2	2	2	2
1.2	De teler moet voor de teelten op zijn bedrijf over informatie beschikken van de eigenschappen van de geteelde rassen en variëteiten. Op basis van deze informatie worden de rassen gekozen i.f.v. gezondheidsstatus, resistentie of tolerantie tegen belangrijke ziekten en plagen en in functie van de vraag van de afnemer.	1	nvt	2	2	2
	De akkerbouwer beschikt tenminste over de volgende lijsten .	1	nvt	nvt	nvt	nvt
	Voor granen, vlas en koolzaad: lijsten opgesteld door LCG	1	nvt	nvt	nvt	nvt
	Voor maïs: lijsten opgesteld door LCV	1	nvt	nvt	nvt	nvt
	Voor suikerbieten en cichorei: lijsten opgesteld door KBIVB	1	nvt	nvt	nvt	nvt
	Voor aardappelen: lijsten opgesteld door PCA, Inagro	1	nvt	nvt	nvt	Nvt
	Doe een visuele controle op het ziekte- en plaagvrij zijn van het aangeleverde plantenmateriaal.	2	nvt	2	2	2
	Gebruik gezond plantenmateriaal, zaaigoed of gecertificeerd uitgangsmateriaal.	1	1	1	1	1
	Aanplanten van bestuivers volgens variëteit en teelttechniek.	nvt	nvt	nvt	nvt	2
1.3	Vruchtafwisseling geldt voor vollegrondsteelten in open lucht met minimum van 1/2 teelten of jaren.	2	nvt	2	nvt	2

////////////////////////////////////

////////////////////////////////////

	Schorseneren: rotatie van minimaal 1/4 respecteren	nvt	nvt	2	nvt	nvt
	Aardbeien: rotatie van 1/3 respecteren.	nvt	nvt	nvt	nvt	2
	Grondontsmetting is enkel mogelijk als dit uit een gewas- of grondanalyse blijkt. Deze kan uitgevoerd worden conform de erkenning van de gewasbeschermingsmiddelen. Indien mogelijk/haalbaar moet de voorkeur gegeven worden aan een niet-chemische bodem ontsmetting.	2	2	2	2	2
14	Bemesting baseren op een bodem-, voedingswater- of gewasanalyse of standaard analyse van de bouwvoor minstens om 4-5 jaar.	2	2	2	1	2
15	Bodemerosie voorkomen volgens de maatregelen opgenomen in bijlage 2 is aanbevolen voor medium (oranje) erosiegevoelige percelen.	3	3	3	nvt	3
	Bodemerosie voorkomen volgens de maatregelen opgenomen in bijlage 2 voor zeer hoog (paars) en hoog (rood) erosiegevoelige percelen.	1	1	1	nvt	1
16	Voor irrigatie wordt bij voorkeur gebruik gemaakt van hemelwater. Andere waterbronnen zijn: beekwater, water van open put, boorputwater, leidingwater, regenwater of water van erkende procedés.	1	1	1	1	1
	Bij irrigatie wordt rekening gehouden met de behoeften van de plant en overtollig gebruik van water wordt vermeden om uitspoeling van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen te beperken.	2	2	2	2	2
	In het beschermingsgebied voor ringrot en bruinrot mag men geen oppervlaktewater gebruiken in de teelt van aardappelen.	1	nvt	nvt	nvt	nvt
17	Machines en apparatuur worden regelmatig gereinigd om verspreiding van schadelijke organismen zoals aaltjes of bodemgebonden ziekten en knolcyperus te voorkomen (is opgenomen in het schoonmaakplan).	2	2	2	nvt	3
	Maatregelen ter voorkoming van de verspreiding van knolcyperus: in het geval van cultuurpacht wordt tussen verhuurder en huurder een overeenkomst afgesloten waarbij de verhuurder verklaart dat het betrokken perceel vrij is van knolcyperus met uitzondering voor de teelt van maïs of grasland	1	1	1	nvt	1

////////////////////////////////////

	Keuze van product afstemmen op efficiëntie, giftigheid, risico op resistentieontwikkeling en milieurisico's.	2	3	2	2	2
	Kiezen van middel op basis van hun efficiënte werking tov het stadium van het gewas, de ziekte, plaag of onkruid en aanwezigheid van nuttigen.	2	2	2	2	2
	De teler moet voor de teelten op zijn bedrijf, toegang hebben tot informatie over de lijst met erkende gewasbeschermingsmiddelen voor zijn teelten.	1	2	1	1	1
3.3	Toepassing van gewasbeschermingsmiddelen					
	Gebruik maken van een gekeurd spuittoestel conform de wetgeving.	1	1	1	1	1
	Benodigde hoeveelheid berekenen om resten te voorkomen.	1	1	1	1	1
	Morsen vermijden en het toestel niet vullen op verharde oppervlakten, waar geen opvang voorzien is en dit om puntvervuiling te vermijden	2	2	2	2	2
	Verpakkingen (incl. zegels) reinigen en apart opslaan en inleveren bij Agri Recover.	1	1	1	1	1
	Gebruik driftreducerende doppen met minimaal 50% driftreductie voor openluchtteelten. Of Gebruik minimaal 50% driftreducerende technieken	1	1	1	nvt	1
	Respecteer een spuitvrije bufferzone van 1 m voor veldspuiten en van 3 m voor boomgaardspuiten t.o.v. oppervlaktewater.	1	1	1	nvt	1
	Teeltvrije zone van 1 meter langs waterlopen die met een blauwe of paarse lijn aangeduid staan op de verzamelaanvraag	1	1	1	nvt	1
	Spuitresten verdunnen en terug op het veld brengen	2	2	2	2	2
	Toestel volledig reinigen op het veld of op een verharde oppervlakte die voorzien is van de nodige opvang en deze verwerken op een aangepaste wijze (biofilter, fytobak, verdampen, fysio-chemische verwerking).	2	2	2	2	2
	Toepassen van bestrijdingsmiddel in beste klimatologische omstandigheden	3	3	3	3	3
	De toepassing van gewasbeschermingsmiddelen gebeurt volgens de erkende techniek	1	1	1	1	1
3.4	Resistentiebeheersing					
	Dosissen respecteren volgens het etiket van de gewasbeschermingsmiddelen	1	1	1	1	1

4. Registratie

1.1 BIJLAGE 1: MAATREGELEN TER BEVORDERING VAN NUTTIGE ORGANISMEN, BIODIVERSITEIT EN ECOLOGISCHE STRUCTUREN

Op een geschikte manier plaatsen en/of in stand houden van nestkasten en/of zitstangen voor vogels (mezen, roofvogels, enz.)
Op een geschikte manier plaatsen van kunstmatige schuil- en nestplaatsen voor wilde solitaire bijen (Osmia, Andrena,...) en/of voor de overwintering van nuttige insecten (gaasvliegen, lieveheersbeestjes, enz.)
Plaatsen en/of het in stand houden van natuurlijke schuil- en nestplaatsen voor de overwintering van nuttige organismen (hagen, struiken, bosjes, bomen, rietkragen enz.)
Plaatsen en/of in stand houden van gemengde hagen (sleedoorn, vlierbes, klimop, wilg, sporkehout, enz.) rond de teelt/het perceel als toevluchtsoord voor nuttige insecten
Aanleggen of in stand houden van een bloemenstrook of een wilde vegetatiestrook met een breedte van minimum 1 m
In stand houden van een compenserende ecologische oppervlakte die ten minste 2 % van het bedrijf bedekt. Deze oppervlakte mag geen enkele meststofgift of gewasbeschermingsmiddel ontvangen
Het volledig mechanisch onkruid vrijhouden van niet beteelde stroken
Het inzaaien of planten van bodembedekkers of groenbedekkers
Weidevogelbeheer door bescherming van vogelnesten en/of aanleg van vluchtstroken
Akkervogelbeheer zoals aanleggen van gemengde grasstroken, leeuwerikvlakjes, faunaranden, winterstoppel of graanranden

////////////////////////////////////

Aanleg van grasbufferstroken
Bevorderen van natuurlijke vijanden onder bescherming door bv. bankerplanten, laten liggen van niet-zieke afgeplukte bladeren, klimatisatie

1.2 BIJLAGE 2: MAATREGELEN TER VOORKOMING VAN BODEMEROSIE

éénjarige teelten

Teeltcategorie	Paarse percelen		Rode percelen	
Teelten die <u>jaarrond</u> de bodem bedekken	Verbod op het omzetten van blijvend grasland naar akkerland met uitzondering van grasland aangelegd in uitvoering van BO of Erosiebesluit van de Vlaamse regering			
Teelten ingezaaid <u>vóór</u> 1 januari, <i>vb wintertarwe, wintergerst, koolzaad, ...</i>	Basispakket EN	Basispakket EN Keuzepakket structurele erosiebestrijdingswerken	Basispakket of	Keuzepakket structurele erosiebestrijding
	Keuzepakket bufferstroken Of Keuzepakket teelttechnische maatregelen		Keuzepakket bufferstroken of Keuzepakket teelttechnische maatregelen	
Teelten ingezaaid <u>na</u> 1 januari, <i>vb suikerbieten, zomergranen, mais, groenten, ruggenteelten</i>	Basispakket EN		Basispakket EN	
	Keuzepakket Bufferstroken EN Keuzepakket teelttechnische maatregelen		Keuzepakket bufferstroken Of Keuzepakket Teelttechnische maatregelen	

- - - = keuzeoptie

BASISPAKKET VOOR **PAARSE** EN **RODE** PERCELEN

- KEUZEPAKKET STRUCTURELE EROSIEBESTRIJDINGSWERKEN:** minstens 1 van volgende maatregelen uitvoeren

- #### 1.2.1.1 **PAARS** perceel

- *Grasbufferstrook* van minstens 9 m breed bij perceel met uniforme helling ism bedrijfsplanner erosiecoördinator
- *Grasgang* van minstens 12 m breed bij perceel met sonk / droge vallei ism bedrijfsplanner of erosiecoördinator
- *Graszone* bij perceel met complexe topografie, ism erosiespecialist ism bedrijfsplanner of erosiecoördinator
- *Dam uit plantaardige materialen, eventueel in combinatie met een grasbufferstrook bij een perceel met complexe topografie ism bedrijfsplanner of erosiecoördinator.*

[illegible]

- Niet kerende bodembewerking voor inzaai teelt
- Directe inzaai
- Strip till bij inzaai teelt
- Drempels verplicht bij niet-biologische aardappelen. Bij biologische aardappelteelt is schoffelen en wieden toegelaten als alternatief voor drempels
- Drempeltjes, of diepe tandbewerking bij andere ruggenteelten

- *Grasbufferstrook* van minstens 9 m breed bij perceel met uniforme helling
- *Grasgang* van minstens 12 m breed bij perceel met sonk / droge vallei
- *Graszone* bij perceel met complexe topografie, ism bedrijfsplanner of erosiespecialist
- *Dam uit plantaardige materialen, eventueel in combinatie met een grasbufferstrook bij een perceel met complexe topografie ism bedrijfsplanner of erosiecoördinator.*

- Niet kerende bodembewerking voor inzaai teelt
- Directe inzaai
- Strip till bij inzaai teelt
- *Drempels verplicht bij niet-biologische aardappelen. Bij biologische aardappelteelt is schoffelen en wieden toegelaten als alternatief voor drempels*
- Drempeltjes of diepe tandbewerking bij andere ruggenteelten
- Onbeteelde zones (rijpaden, kopakkers) inzaaien met gras in de groeifase van de teelt
- Zaaïen volgens hoogtelijnen bij andere dan ruggenteelten
- De onbeteelde kopakkers inzaaien met gras in de groeifase van de teelt

Teeltcategorie	Paarse percelen	Rode percelen
Meerjarige teelten, <i>vb. fruitteelt, boomkwekerij, ...</i>	Teelt + gras of andere water-doorlatende bodembedekking zorgen voor > 80 % bodembedekking	Teelt + gras of andere water-doorlatende bodembedekking zorgen voor > 80 % bodembedekking
	of Keuzepakket structurele erosiebestrijdingswerken	of Keuzepakket structurele erosiebestrijdingswerken
		Keuzepakket Bufferstroken

1.3 BIJLAGE 3: HYGIËNEMAATREGELEN TER VOORKOMING VAN DE VERSPREIDING VAN SCHADELIJKE ORGANISMEN

Minstens 2 maatregelen toepassen

Door gepaste maatregelen (bv. afdekken en/of buiten de serre of teelt brengen) verspreiding van ziekten en plagen vanuit afvalhopen met gewasresten voorkomen
Machines en apparatuur worden regelmatig gereinigd om verspreiding van schadelijke organismen te voorkomen
Gebruik van propere potten, trays en plant- en trekbakken
Potgrond opslaan op propere plaats en afdekken (beschermd tegen onkruid)
Reinigen van afgedekte velden en teeltbodems
Onkruidvrij houden van paden en wegen
Grondig reinigen van de binnenkant van de kasconstructie of kweektrekcel
Aangetaste planten, plantendelen en plantenresten verwijderen
Gebruik van ontsmettingsmateriaal voor schoeisel en/of handen en gastenkledij (jassen, schoenovertrekkers, handschoenen, haarnetjes, petjes...)
Optimale klimaatsturing (o.a. luchten (relatieve vochtigheid onder controle houden), beregenen (irrigatie – druppelen), verwarmen (bv. planten droogstoken))
Insectengaas in verluchttingsramen
Plaatsen van linten, flappen aan ingangsdeuren (voorkomen insecten), sluis UV vanglampen

1.4 BIJLAGE 4 : MAATREGELEN OM HET GEBRUIK VAN GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN TE VERDUURZAMEN

Minstens 1 maatregel toepassen

	akkerbouw	ruwvoeder, uitz. maïs, voederbieten	groenten	glas- groenten	fruit
Pleksgewijze behandeling	x	x	x	x	X
Geen gebruik van insecticiden of herbiciden	x	x	x	x	x
Rijenbehandeling	X		x	x	x
Precisielandbouw	x	x	x		X

[illegible]

Niet bloeiende of bijenattractieve teelten die kunnen ingezaaitd/geplant worden in de twee jaar volgend op een telleet met zaaizaad behandeld met thiametoxam en/of clothianidin

////////////////////////////////////

Prei (zaaibed)
 Raap (stoppelraap,meiraap)
 Radijs
 Rammenas en rettich
 Rode biet
 Rogge
 Roomse kervel (consumptie bladeren en/stengels)
 Rozemarijn (consumptie bladeren en/of stengels)
 Rucola
 Schorseneren
 Selderij(bleek-, groene en witte)
 Sjalot
 Slasoorten
 Sluitkool (kabuiskool, witte, rode, savooi- en spitskool)
 Snijselder
 Sorghum
 Spelt
 Spinazie
 Spruitkool
 Suikerbieten
 Tabak
 Tarwe
 Thimotheegras
 Triticale
 Uien
 Veldsla
 Voederbieten
 Warmoes
 Wintergerst
 Winterhaver
 Winterrogge
 Winterspelt
 Wintertarwe
 Wintertriticale
 Witloofwortelteelt
 Witte/gele mosterd op voorwaarde dat de bloei mechanisch verwijderd wordt
 Wortelen
 Wortelpeterselie
 Zomergerst
 Zomerhaver
 Zomerrogge
 Zomerspelt
 Zomertarwe
 Zomertriticale
 Zwarte mosterd, op voorwaarde dat de bloei mechanisch verwijderd wordt

//////////////////////////////////////

Minder bijenattractieve teelten die kunnen ingezaaid worden vanaf het derde jaar volgend op een teelt met zaaizaad behandeld met thiametoxam en/ of clothianidin
--

1.5 BIJLAGE 5 : MONITOREN VAN ZIEKTEN EN PLAGEN

-	Intensieve, systematische monitoring in het gewas door o.a. (wekelijks) visuele waarnemingen (dmv. o.a. vangplaten, feromoonvallen, indicatorplanten, tellingen,...)+ notities
-	Gebruiken van klimatologische waarnemingen die de infectiedruk kunnen bepalen
-	Gebruiken van de waarschuwingsberichten komende van de erkende waarnemings- en waarschuwingsdiensten : - aardappelteelt: PCA, Inagro - granen: LCG - mais: LCV - suikerbieten-cichorei: KBIVB - groenten: PCH, PSKW, PCG, NPW, Inagro - fruitteelt: pcfruit, PCH, Inagro - kolen (bloemkool, broccoli, sluitkolen en spruitkool) en prei: PCG, Inagro, PSKW - witloof: NPW, Inagro - andere : mits goedkeuring door ADLO
-	Individuele begeleiding en perceelsopvolging door een erkende adviseur of voorlichter + verslaggeving
-	Determinatie of analyse van staal met ziekte of plaag

Biologische bestrijding door gebruik te maken van natuurlijke vijanden.
Gebruik van erkende biologische en natuurlijke preparaten tegen ziekten en plagen (bv. Trichoderma tegen schimmels, Bacillus tegen rupsen)
Gebruik van fysische methoden (bv. wegvangen door vallen en lijmbanden (mass trapping, langzame zandfilter voor wegvangen schimmels, UV-behandeling, stomen, insectengaas)
Verwarringstechniek
Mechanische onkruidbestrijding
Alternatieve (niet chemische) onkruidbestrijding: thermische onkruidbestrijding, wieden, gebruik van onkruidonderdrukkende methoden (gronddoek, organische mulchen, bedekkend gewas, ...)

Biologische bodemontsmetting
Fysische bodemontsmetting
Bodemontsmetting via solarisatie
Grasland afwisselend grazen of maaien

2 CHECKLIST IPM SIERTEELT

1 (=A): major 100 % conform 2 (=B): minor: 70 % conform 3 (=C): aanbeveling nvt = niet van toepassing	Binnenteelt grondgebonden (BIG)				
	Binnenteelt niet grondgebonden (BIN)				
	Buitenteelt grondgebonden (BUG)				
	Buitenteelt niet grondgebonden (BUN)				
		BIG	BIN	BUG	BUN
1. De voorkoming en/of vernietiging van schadelijke organismen moet worden verwezenlijkt of in de hand gewerkt onder meer en met name door					
1.1 gewasrotatie; (zowel binnen als buiten de sector)					
1.1.1	Gewasrotatie (ook binnen eenzelfde perceel) is een mogelijkheid voor gevoelige gewassen aan grondgebonden parasieten zoals Verticillium, aaltjes,... in die gevallen waarbij grondgebruik geen beperkende factor is. Uitgezonderd moederplanten	nvt	nvt	3	nvt
1.2 gebruik van adequate teeltechnieken (bijvoorbeeld valszaai-bedtechniek, zaaitijd en -dichtheid, onderzaaien, conserverende bodembewerking, snoeien en direct inzaaien)					
1.2.1	Inzaaien van groenbedekkers tegen ziekten en plagen (bv. Tagetes, japanse haver, ...)	nvt	nvt	2	nvt
1.2.2	Biodiversiteit en ecologische structuren: minimum 2 maatregelen uit bijlage 1	nvt	nvt	2	2

////////////////////////////////////

1.3 gebruik, waar passend, van resistente/tolerante cultivars en standaard/gecertificeerd zaai- en plantgoed

1.4 gebruik van evenwichtige bemesting, kalkbemesting en irrigatie-/drainagepraktijken

////////////////////////////////////

15 het voorkomen van de verspreiding van schadelijke organismen door middel van hygiënemaatregelen (bijvoorbeeld door een regelmatige reiniging van machines en apparatuur)

////////////////////////////////////

1.5.13	- maatregelen ter voorkoming van de verspreiding van knolcyperus: besmette percelen... - als laatste bewerken - EN machines reinigen bij verlaten van het perceel - EN mechanische of chemische bestrijding toepassen - EN verboden wortel-, knol- en bolgeassen te telen tenzij verwijdering van praktisch alle grond door wassen, afborstelen, sorteren, ziften,... - EN verboden grond af te voeren, tenzij grond bij kluitplanten na controle - In het geval van cultuurpacht wordt tussen verhuurder en huurder een overeenkomst afgesloten waarbij de verhuurder verklaart dat het betrokken perceel vrij is van knolcyperus	1	nvt	1	nvt
	- maïs of een zwaardekkend gewas zoals wintergranen inzaaien	nvt	nvt	3	nvt
1.6 bescherming en bevordering van belangrijke nuttige organismen, bijvoorbeeld door adequate beheersmaatregelen of het gebruik van ecologische infrastructuur in en buiten de productiegebieden					
1.6.1	Bevorderen van natuurlijke vijanden onder bescherming door bijvoorbeeld : bankerplanten, schuil- en nestplaatsen, klimatisatie	2	2	nvt	nvt
2. Schadelijke organismen moeten worden gemonitord met passende methoden en instrumenten, indien beschikbaar. Tot deze instrumenten behoren, waar mogelijk, veldobservaties en wetenschappelijk verantwoorde waarschuwings-, voorspellings- en vroegdiagnosesystemen, alsmede het ter harte nemen van advies van gekwalificeerde beroepsadviseurs					
2.1	Monitoring (scouting) in het gewas door o.a. visuele waarnemingen, vangplaten, feromoonvallen, indicatorplanten,... en oplijsten van de belangrijkste ziekten	1	1	1	1
2.2	Kennis opdoen over het waarnemen en herkennen van parasieten en nuttigen door:	1	1	1	1
	1) lid zijn van een erkend waarnemings- en waarschuwingssysteem of adviesdienst of beslissingsmodel				

6. De professionele gebruiker moet het gebruik van pesticiden en andere vormen van ingrijpen beperken tot een noodzakelijk niveau, bijvoorbeeld door kleinere doses, een lagere toepassingsfrequentie of gedeeltelijke toepassingen, op grond van de overweging dat het risico voor de gewassen aanvaardbaar is en de pesticiden de kans op resistentie van de populaties schadelijke organismen niet verhogen

7. Wanneer het risico op resistentie tegen een beheersmaatregel bekend is en wanneer het niveau van schadelijke organismen dusdanig is dat meerdere toepassingen van pesticiden op de gewassen noodzakelijk zijn, moeten de

[illegible]

beschikbare strategieën ter voorkoming van resistentie worden uitgevoerd om de werking van de producten te behouden. Dit kan het gebruik van diverse pesticiden met verschillende werking inhouden

7.1	Afwisselen en/of mengen van producten met verschillende werkingsmechanismen	2	2	2	2
-----	---	---	---	---	---

8. Op basis van de registers over het gebruik van pesticiden en van de monitoring van schadelijke organismen moet de professionele gebruiker zich een oordeel vormen over het succes van de toegepaste beheersmaatregelen

8.1	Registratie van gebruik van gewasbeschermingsmiddelen conform vereisten van het FAVV (3)	1	1	1	1
-----	--	---	---	---	---

8.2	Noteer op het registratieformulier op basis van welke monitoringsmethode overgegaan is tot interventie	3	3	3	3
-----	--	---	---	---	---

8.3	is toe te voegen Registreer de niet chemische gewasbescherming	3	3	3	3
-----	--	---	---	---	---

8.4	gevoelens Registreer het resultaat van de bestrijding	3	3	3	3
-----	--	---	---	---	---

////////////////////////////////////

3 LIJST DRIFTREDUCERENDE DOPPEN VOOR NEERWAARTSE BESPUITINGEN (BIJVOORBEELD VELDSPUITEN)

Merk	Type	Dopmaat	Standaard spuittoestel	Luchton der- steuning	Driftreductie (%)		
					Afgeschermd spuitboom	Rijen- of beddenspuit	Overkapte rijen- of beddenspuit
Agrifac	D3-21	HTA D3-21 TK-SS-7,5	75	90	90	90	90
	D3-21	HTA D3-21 TK-SS-5	90	90	90	90	90
Agrotop	Turbodrop TD	ISO 015 en groter	50	90	75	90	90
	Turbodrop TD XL	ISO 02-03	50	90	75	90	90
		ISO 04 en groter	90	90	90	90	90
	TD Hispeed	ISO 02 en groter	75	90	90	90	90
	Airmix	ISO 02 - 03	50	90	75	90	90
		ISO 04 en groter	75	90	90	90	90
AirJet en Airtec	Airjet en Airtec	alle	75	90	90	90	90
Albuz	AVI	ISO 015-05	75	90	90	90	90
		ISO 06 en groter	90	90	90	90	90
	AVI twin	ISO 02-025	50	90	75	90	90
		ISO 03 en groter	75	90	90	90	90
	AVE	geel-oranje-rood	50	90	75	90	90
		groen-turquoise	75	90	90	90	90
		blauw-grijs-zwart-ivoor-wit	90	90	90	90	90
	CVI	ISO 02 en groter	50	90	75	90	90
	CVI twin	ISO 03*	50	90	75	90	90
		ISO 04 en groter*	75	90	90	90	90
	ADI	ISO 03 en groter	50	90	75	90	90

		ISO 03 en groter	90	90	90	90	90
	IDK	ISO 02 -05	50	90	75	90	90
		ISO 06 en groter	75	90	90	90	90
	IDN	ISO 025 en groter	75	90	90	90	90
	IDKN	ISO 03 en groter	50	90	75	90	90
	IDKT	ISO 02 en groter	50	90	75	90	90
	IDTA	ISO 025 en groter	50	90	75	90	90
	AD	ISO 03 en groter	50	90	75	90	90
	LU	ISO 05 en groter	50	90	75	90	90
	PRE 130	ISO 05 en groter	90	90	90	90	90
ES 80°	ISO 02-04	nvt	nvt	90	90	90	
Nozal	ADX	ISO 03 en groter	50	90	75	90	90
	RRX/ ARX	ISO 015-03	50	90	75	90	90
		ISO 04-05	75	90	90	90	90
		ISO 06 en groter	90	90	90	90	90
Syngenta	Turf Nozzle	ISO 08	90	90	90	90	90
Teejet	AI	ISO 015-03	50	90	75	90	90
		ISO 04-05	75	90	90	90	90
		ISO 06 en groter	90	90	90	90	90
	AIC	ISO 025 en groter	75	90	90	90	90
	AI 3070	ISO 04 en groter	75	90	90	90	90
	AIXR	ISO 05 en groter *	50	90	75	90	90
	AITTJ60	ISO 03 en groter *	50	90	75	90	90
	TT	ISO 03 en groter	50	90	75	90	90
	TTI	ISO 02-03	50	90	75	90	90
		ISO 04-05	75	90	90	90	90
		ISO 06 en groter	90	90	90	90	90
	TTI60	ISO 02-025	75	90	90	90	90
		ISO 03 en groter	90	90	90	90	90
	TTJ	ISO 06 en groter	75	90	90	90	90

In combinatie met driftreducerende doppen kan op een standaard spuittoestel ook een kantdop gebruikt worden. Onderstaande kantdoppen zijn erkend als driftreducerend

Merk	Type	Dopmaat	Driftreductie (%)
Agrotop	TD OC	ISO 02-04	50
	Airmix OC	ISO 02-05	50
Albuz	OCI	ISO 02-04	50
	AVI OCI	ISO 02-04	75
Hardi	B-jet	ISO 02-06	50
Lechler	IS	ISO 02-06	50
	IDKS	ISO 04 - 06	50
Teejet	AI UB	ISO 025-04	50
Alle niet vermelde kantdoppen			0

Opmerking : het is niet noodzakelijk dat de kantdop dezelfde classificering heeft als de andere spuitdoppen op het spuittoestel, maar een kantdop moet minimum 50% driftreductie hebben om het driftreducerend vermogen van het spuittoestel te verzekeren. Het percentage driftreductie van het spuittoestel wordt dan gelijkgesteld aan dat van de spuitdoppen op de spuitboom. Bv. driftreducerende doppen van 90% en een kantdop van 50%: de driftreductie van het spuittoestel is 90%.

////////////////////////////////////

4 LIJST DRIFTRDUCERENDE DOPPEN VOOR NIET-NEERWAARTSE BESPUITINGEN (BIJVOORBEELD BOOMGAARDSPUITEN)

[illegible]

////////////////////////////////////

